

ŽEMAITIU DAINAS

Tēsinis. Pradē „Žemaitiu žemē” (2009 m. Nr. 3, p. 66–72)

PARĒNGĒ SUNGAILIENĒ LORETA

I DALIS. DARBA DAINAS

OI TU RUGELI
Rogepjūtēs daina

Musical score for 'Oi tu rugeli' in 3/4 time, tempo 65. The score includes a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The lyrics are: Oi tu ru - ge - li tu žiem - ken - te - li tu iš - ken - tie - ke šal - ta žei mel(ē). pa

1. Oi tu rugeli,
Tu žiemkenteli,
Tu iškentieję
Šalta žēime(lē).

2. Tu nebijuojē
Šiauriū viejeliu,
Tik tu pabūgā
Jaunū berne(liu).

3. Tavi bernelis
Dalgju nokērta,
Jauna seselē
I piedus rin(ka).

4. O ē pristatē
Aukštū gubeliu,
Ēr priskaičiava
Šimtus kape(liu),

5. Pinē vainēka
Dailiū varpeliu,
Lauk gaspadorius
Jau pri varte(liu).

Padainava Teniukienė-Keratė Bruonė, gėmusi 1914 m. Šiauliū apskrėtėis Pakumulšiu kaimė. Ožrašė ėr šifrava M. Ričkutė ėr K. Aponavičiūtė aple 2002 m. S. L. pastaba: Daina rėk dainioutė platė (ta ėr tėkra lauka daina), so toravuojęmo – gal pridietė ontra balsa, fraziu pabaiguos dā ė pabasavuoťė. Tou daina liuob dainioutė par rogepjūtės pabaigtovės, ka talka liuob grĩžtė pas gaspadorio so pabaigtoviu vainėko.

OI, SKAUDA SKAUDA

Arėma daina

Musical score for 'Oi, skauda skauda' in 3/4 time, tempo 80. The score includes a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The lyrics are: Oi, skau-da skau-da mo - na gal - ve - lė. Kor aš par - ve - su, va - lės mer - ge - lė? Kor aš par - ve - su, va - lės mer ge - l(ė)?

1. Oi, skauda skauda
Mona galvelē –
Kor aš parveso
Valēs mergel(ē)? (2x2)

2. Valēs mergelē,
Valiuo auginta,
Lig pusriťieliu
Nepažadint(a). (2x2)

3. Aš atsikieliiu
Onksti rĩťieli
Ir pasijungiau
Pašūs jauteliius. (2x2)

4. Ir pasijungiau
Pašūs jauteliius,
Išėjau arti
Ligiius laukeliius. (2x2)

5. Svieta mergelēs
Neša pėiteliius,
Vuo mona mergelē –
Nie pusriťieliu. (2x2)

6. Aš išsilaužiiu
Berža rikštelē,
Ēsu pabaustē
Sava mergelēs. (2x2)

7. Durelēs vieriiu,
Rikštelē kieliu,
Mona mergelē
Verkti pradiej(ē). (2x2)

8. – Uoi, aš nekalta,
Jaunas bernieli,
Kam budavuoję
Aukšta svirmieli? (2x2)

9. Kam budavuoję
Aukšta svirmieli,
Kam diejē longus
Ī vakarieli? (2x2)

10. Uoi, aš nemačiiu
Aušrelēs auštont
Ir nie švėisiuosēs
Saulelēs tekont. (2x2)

Padainiava Mizinienė (Tra-nauskātė) Valerėjė, g. 1932 metās Telšių apskrėtėis Alsiediu valsčiaus Brievikiu kaimė, giv. Mažeikiu rajuona Seduos apilinkiu Kalniju kaimė. Ožrašė E. Užkuratė-Bružienė 1996 metās. Sauguoma KUTRF 178, KUTR 37, spausdinta VMTR, 2009, 27.

AUKŠTI KALNĀ, KADAGĪNĀ

Ganīma daina

1. Aukšti kalnā, kadagīnā,
Līgūs laukā, žemuogīnā,
Ten Ka-, ten Ka-,
Ten Kaziūnē jaučius ganē. (2x2)

2. Ganīdama sublūdije,
Šiemus jaučius patruotije,
Šiemus, šiemus,
Šiemus jaučius patruotije. (2x2)

3. Ir sutika šviesiu Jasiu,
Klausinieje šiemū jaučiu,
Klausi-, klausi-,
Klausinieje šiemū jaučiu.

4. Tava jautē abariuose,
Mes juos radom dabiluose,
Mes juos, mes juos,
Mes juos radom dabiluose.

5. Aš tau duosiu du dolerius,
Išvesk jautius iš abariu,
Išvesk, išvesk,
Išvesk jautius iš abariu.

6. Man nereikia pinigū,
Aš bagotas iš namū,
Aš ba-, aš ba-,
Aš bagotas iš namū.

Padainiava Vitkauskienė-Barauskaitė Stanislava iš Šiauliū rajona Bulienų kaima. Iš fuolkluora ansamblių „Ratilio“ repertuara.

Spausdinta SSK, 2008, 109. S. L. pataba: Šaukama daina, trečiuoju eilutę rėk paretintę, patompitę.

2. – Ar vedu ženismuos,
Ar rudenis lauksma?
– Vuo kur ginsma bierus
žirgus,
Ar už viškele(lia)? (2x2)

3. – Žirgelius ganīsmā,
Ogneli kūrensma,
Žaliū rūtu vainikeli
Ogniej sudegins(ma). (2x2)

4. Stuo vieji eglei,
Stuo vieji pošeli,
Stuov ir mana mergoželi
Ronkas nuleidu(si). (2x2)

5. Cit, neverk, mergeli,
Balta lelijeli,

Aš nueisio i turgeli,
Pirkisio vainike(li). (2x2)

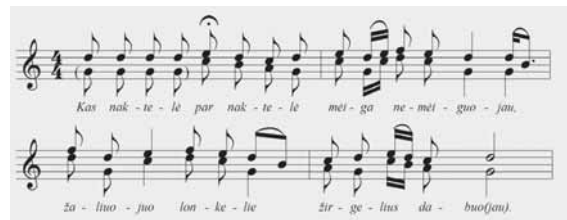
6. Vainikelis prastas
Iš torgaus parneštas,
Kaip uždiejau ant galvelis,
Kaip migluoj stuo viej(au).
(2x2)

Padainiava Montvidienė Malvina, 71 metu, ėr Montvidatė Akvelina, 44 metu, gyvenosės Tau ragies apskritėis Kaltinienu miestelie.

Įrašita 1937 metās, LTRF pl. 694(1), šifrava A. Nakienė 2004 m., spausdinta ŽDM, 2005, 63.

KAS NAKTELĖ PAR NAKTELĖ

Naktiguonės daina

1. Kas naktelė par naktelė
Mėiga nemėiguojau,
Žaliojuo lonkelie
Žirgelius dabuo(jau).

2. Užmigusi, užsnūdusi
Maža valondelė,
Išgėrdau, pajutau
Dėdė naujine(lė).

3. Atjuo atjuo jauns bernelis
Par žalė lonkelė,
Šonkindams, mongindams
Joubiera žirge(li).

4. Kad aš gautiuo ton mergelė,
Sau už prietelkelė,
Linksmintiuos ir džiaugtiuos
Par visa omže(li).

5. Saldiu vinu pagirditiuo,
Sukniems apdaritiuo,
Linksmintiuos ir džiaugtiuos
Par vėsa omže(li).

Padainiava Šoblinskātė Stasė, gėmusi 1895 m. Plungės rajona Plateliū miestelie.

ANT AUKŠTA KALNELIA

Naktiguonės daina

1. Ant aukšta kalnelia
Stuo vieji bernelis,

Pasilaužis vijūneli,
Kalbina pane(li): (2x2)

Bagduona Stepuona portegrapėje

ŠĒN NAKTELĒ PAR NAKTELĒ

Naktiguonēs daina

1. Šēn naktelē par naktelē
 Mēiga nemēiguojau,
 Žalioj lankuoj lankuželiej
 Žirgelius dabuo(jau). (2x2)

2. Atguliau, ožmēgau
 Maža valondelē,
 Ēšgērdau par mēigeli
 Gegutēs balse(li). (2x2)

3. Ne gegutēs če balselis,
 Ne mēška paukštelē,
 Tēkra tieva dukterelē
 Verkē vainike(lē). (2x2)

4. Geriau būtum, bernuželi,
 Bovēs akmineliu,
 Ne nu monēs išviliuojēs
 Rūtu vainike(li).

*Padainava Teniukienė-
 Keratė Bruonė, gėmusi
 1914 m. Šiauliū apskrėtėis
 Pakumulšiu kaimė.
 Ožrašė ėr šifrava M. Ričkutė
 ėr K. Aponavičiūtė aple
 2002 metus.*

DO BALONDIO KLANĒ GIERĒ

Darba daina

1. Do balondio klanē gierē
 Begerdamē sudūmuojē,
 O jo joi,
 Begerdamē sudūmuoj':

2. – Ar če gertē, (j)ar negertē,
 Ar sparnelius paplasnuotē,
 O jo joi,
 Ar sparnelius paplasnuot'?

3. Gerkiau gerkiau, bruolužieli,
 Kad pagersiau, paplasnuosiau,
 O jo joi,
 Kad pagersiau, paplasnuos'.

4. Do bruolēlē šēina pjuovē,
 Bepjaudami sodūmuojē,

O jo joi,
 Bepjaudamē sudūmuoj':

5. – Ar če pjautē, (j)ar nepjautē,
 Ar dalgelius išpustītē,
 O jo joi,
 Ar dalgelius išpustīt'?

6. – Pjaukiau pjaukiau,
 bruolužieli,
 Kad nupjausiau, išpustīsiau,
 O jo joi,
 Kad nupjausiau išpustīsiau,
 O jo joi,
 Kad nupjausiau išpustīs'.

7. Dvē seselēs šēina griebē,
 Begriebdamas sodūmuojē,

O jo joi,
 Begriebdamas sudūmuoj':

O jo joi,
 Kad sugriebsiau, padainios'.

8. – Ar če griebtē, (j)ar negriebtē,
 Ar dainelē padainioutē,
 O jo joi,
 Ar dainelē padainiout'?

*Padainiava Anužienė-
 Prialgauskatė Adolfina (ved),
 gėmusi 1925 m., ėr Anužis
 Ontuons (turavuo) gėmės
 1923 m. Skouda rajuona
 Muosiedė parepėjuo.
 Ožrašė ėr šifrava L. Mukatė
 1997 metās. Sauguoma SA/M-1.*

9. – Griebkiau griebkiau,
 seserelē,
 Kad sugriebsiau, padainiosiau,

II DALIS. KALĒDUORĒNIU ŠVĒNTIU DAINAS

Žemaitiu dainiuojemuojie tradicējuo nier daug dainū, katruos tar tam tēkra svarbē funkcējē arba ir sosējosēs so kalēduorēniem apeiguom. Līgēnont so dzūku kalēduorio, katros ir palīdams gau-siuom senuovēnēs kēlmies kalēduorēniem dainuom, Žemaitiūs metu laiks bova daugiau išreiškams par papruotius. Kalēduorē-nems žanrams priskērtēnas dainiuojemuosēs tautuosakas baveik neišlēka. Ir žēnuomē tiktās pēimēnū oliavēmā, katrēi ir sosējē so Sekminiu papruotēs, šēik tēik kalieduotuoju uoracēju, palinkiejē-mu, katrēi atspind bovosēs stēprēs blukvilkiu tradicējēs, vo Veliku oracējēs priskēramas pri krēščiuonēškas švētēs tradicēju. Par Užgavienēs žemaitē daug žaid, vaidēn, joukoun ē če pat kor sava repertuara – atvērktēnius puoterius, obagū, židieliu, čėguonu dai-nelēs. Kou juokingiau, tou geriau.

Ontruojie žemaitēšku dainū dalie pateikam kalēduorēniu ėr jau-nima-meilēs dainū. Kalieduoms pravers tuos kelēs kalieduotuoju dainelēs so truopnēs žemaitēškās palinkiejēmās. Lig Užgavieniu dā piesēt pasēmuokītē dainieliu vesuokēms personāžams – oba-gou, čėguonou, daktarou vēngrou, židieliu. Tuokiū jumoristēniu dai-nušku ir nemažā – vesū nesodiesi. Vo jē sava ličinā tinkamas dainelēs ē neraset – mēnka če bieda, juk gal sosēkortē sava.

Par Sekmēnēs pēiminis liuob išgintē karvēs, anas vainēkoutē ē dar „apolioutē“ (apdainioutē oliavēmās). Žemaitē oliavēmūs iš-jouk pramēgusi pēimini. Trumpē, linksmē kūrēnelē, bet anus rēk muokietē sodainioutē. Če ir dėdlē svarbi žemaitēška ēštarmie, po-siau išrokoujems-posiau išdainiujems intuonavēms ėr šūksnē skomboms.

Juonēniems žemaitē speceliū dainū netoriejē – liuob pritaikītē tuokēs, katruos tēka pagal nuotaika, uora, dainininkus. Panašē siū-luom ē tamstuoms darītē – dainiukem aple vainēkelius, meilē, saulēs nuleidēma ē naktelēs atejēma, ognelē, opelē ėr kētus ma-luonius dalikus.

Dzūkējuo advēnta vakarās jaunims liuob eitē ratelius, žaidē-mus, dainioutē advētēnēs dainas. Anuos pasakuo aple mergelēs ē bernelē santīkius, vestoviu rēkalus. Mēslējem, kad žemaitems tuokio laiko prītēktom ėr sava jaunima-meilēs dainas padainioutē. Anū būn ē dėdlē rimtū, gražiū, prasmingū. Tuokiū rasēt ē šemē žurnalē. Sturuojiemies atrinktē ē paplētēsēs, žēnuomas, ē retes-nēs žemaitiu jaunima-meilēs dainas ēš ivairiū rajonu ėr vēituo-viu. Tarmie taisita pagal ožrašīma vēita, kai kuriuos dainuos ėr iš-laikuoma tuoki tarmie, kuoki ana bova dainuos užrašīma laiko. Ēš vēsuokiū leidēniū atrinktas dainas tonkē būn užrašītas ėr iš-

Užgavieniū persirėngielė (Lietovos kariuomenės Vilniaus įgulas Karininku ramuovės folkloro ansamblė „Vilnelė“ dainivė). Portėgrapėjės iš ansambli arkivą

spausdintas ne žemaitiu kalbo. Dėl tuo patis tekstā ir paredagoutė, vo skenoutuos meluodėjuos tēi neatitėkėmā ir išlėkė. Dėl tuo dėdlė parsėprašuom, bet mėslėjem, ka Tamstuoms tas par daug netrokdis skaititė ēr muokitėis dainū. Kėbkem i darba...

OI MATUŠ' MATUŠ'

Advėnta daina

1. Oi matuš' matuš', matušī muna,
Tāi labai toli muni nudavei. (1x2)

2. Tāi labai šaunes mošeles radau,
Tāi labai rūstė anīta gavau. (1x2)

3. Šandīs muna koju žingsnelius,
Šandīs muna ranku darbelius. (1x2)

4. Siunti muni anitėli
Žimuzės šina, vasaras snīga. (1x2)

5. – O kur tu eisi, muna seseli,
O kur tu eisi, tu lietūneli? (1x2)

6. Tu nusieiki i pušinėli,
I pušinėli, i pamareli. (1x2)

7. Tu pasilaužki pušū šakeli,
Pasigraibiki mariu puteli. (1x2)

8. Tāi tu parneši žimuzės šina,
Žimuzės šina, vasaras snīga. (1x2)

9. – Oi tu, marteli, tu nūroneli,
Kas tau pasaki, kas pamokina? (1x2)

10. – Šaunus žodelei tai mun pasaki,
Rūstės dīneles tai pamokina. (1x2)

Viduklės ar Eržvilko apil., Raseinių apskr. ožrašė S. Stanevičius 1829 m., mel. F. Ivanavičius. Sp. SDŽ 22. S. L. pastaba: Dainas su muotivū „siunti anīta žimuzės šino, vasaras snīga“ ir priskėramas pri adventa-Kaliedu laikuotarpė dainū. Pateikama daina, kaip ē kėtė do panašė Jurbarka rajuonė užrašītė pavīzdė, – vēina žėimuos kalėnduorėniu dainū versėju. Anā būdinga tipėška žemaitėška daugiabal-sė meluodėjė, katra dėktė skėras nu Džukėjuo paplėtusiu dainū „Lelimoj, gieda gaidėliai“, „Oi siuntė siuntė mane anyta“ apeiginiū meluodėju.

VAŽIUOSMA KALĖDOTI

Kalieduotuoju daina

1. Važiuosma kalėdoti,
Rugiū miežiū ieškot.
Kad mums duotu rugėliū,
Gera saika miežėliū,–
Aluti darisma,
Aluti darī(sma).

2. Geros mėsos kiaulienos,
Dar pridėtu žāsienos,
Kelbasu lankū džiovintu
Ir kopūstu raugintu,
Kad mumis tvirtintu,
Kad mumis tvirtin(tu).

3. Gerū vilnu svareli,
Baltū linū pundeli,
Ant batu po muštīneli
Ir tabako po biškeli
Mums dėl parūkimo,
Mums dėl parūki(mo).

Padainiava Puplauskis Juons, 51 metu omžiaus iš Plungės. Ožrašė D. Andrulis 1929 metās. Sauguoma LTR 2505(19), spausdinta LLD XX 393.

VAŽIUSMA KALĒDOTI

Kalieduotuoju daina

1. Važiousem kalieduotē
Ēr tou gēismē gēiduotē,
Kad doutu gera saika rogelīu,
Nemažintu aviželiu,
Mēizeliu alotiū.

2. Gerū kvēitū pūreli,
Baltū lēnū pundeli,
Unt batu katram po muštīnēli,
Ēšskērk skani sūreli
Ēr vēlnu svareli.

3. Kad gaspadēnē gera,
Vīna pliečka prideda,
Ēr alaus do ozbuono sklēdēno
Ded ont stala lēštveno,
Kad momis raminto.

4. Geruos mēsuos kiaulīnuos,
Dar prided ēr žousīnuos,
Kēlbasu šesīs mastus
džiuvintu
Ēr kuopūstu raugintu,
Kad momis tvērtintu.

5. Esam mes če atlēkē,
Arklems šuonus praplēkē,
Važiousma mes i kēta suodeli,
Gēiduosma tou gēismelē,
Vēsē kartu linksminsmuos.

Padainiava Puškuorius Anicets, g. 1911 m., gyvenēs Salontū rajuona Imbarēs apīlinkiu Skaudaliu kaimē. Ožrašē A. Muockus 1952 m., meluodējē šifrava L. Burkšaitienē. Sauguoma KTR 87(37); KF 3420(20) [5p.]. Meluodējē spausdinta ēr garsa īrašos publikouts LLD XX, p. 636. S. L. pastaba: Meluodējē bova šifrouta pagal ontra puosma, nes pėrmouji dainininks netēkslē intuonava. Siūluom tou patē meluodējē pritaikītē vēsēms puosmams – vēskas atitink ēr pritink. Ketvėrta puosma teksts īrašē baveik nesėgėrd, tad anou prisiejē rekonstroutē pagal panašiū tekstu pavėzdius.

DIENOJ DIEVA OŽGĒMĒMA

Kalieduotuoju daina

Dne -noj Die -va ož -gē -mē -ma er -ka -lie -du a -te -jē -ma.
kad mums dou -tu vē -sā ja -vū ēr pi -nin -gū, vē -sā ja -vū
ēr pi -nin -gū. Šum -piu kam -piu ēr vie -da -rū, ēr žou -se -liu.
er -pi -le -liu, er kēl -ba -sū. Vuo -riēl -kē -lēs ēr ož -kon -duos.
vuo -riēl -kē -lēs er ož -kon -duos, a -lo -te -le, a -lo -te -le ont pa -bon -guos.

Užgavienių persirėngielė – Lietuvos kariuomenės Vilniaus igulas Karininku ramuvės folkluora ansamblyje „Vilnelė“ dailivė. Portėtrėpagėjē iš ansambly arkivā

Dienoj Dieva ožgēmēma
Ēr Kaliedu atejēma,
Kad mums doutu vēsū javū
ēr piningū,
Vēsū javū ēr piningū.
Šumpiu, kumpiu ēr viedarū,
Ēr žouseliu, ēr pīlieliu, ēr
kēlbasū.

Vuorielkelēs ēr ožkonduos,
Vuorielkelēs ēr ožkonduos,
Alotelē, alotelē ont pabonguos.

Padainiava Daugintātē Uona ēš Kretinguos rajuona Vainėikiu kaima. Ožrašē ēr šifrava Baniulaitītē Zita.

VAIKŠČIUODAMAS PUO SUODNIELI

Advėnta laikuotarpē daina

Vakš -čiuo -da -mas puo suod -nie -lė pa -ma -čiau bi -te -lė, sie -dau
gre -ta ož -sta -le -lė, pa -jie -miau plunks -nė -lė, net(ė)

1. Vaikščiudamas puo suodnieli
Pamačiau bitele,
Siedau grėtā ož stalelė,
Pajiemiau plunksnelė. (2x2)

2. Padiek, Dievi, monėi jaunam
Dailē īrašītē,
Kad galietu skaitīdama
Viskon išmanītē. (2x2)

3. Pasiriemēs ont runkelēs
Pruo longa žiūrėjau,
Dūmuodamas apei bitis
Sau patsai kalbiejau. (2x2)

4. Kėik matītē īr ont pėivas
Žydintū gielieliu,
Tėik rankiuoja puo tus žėidus
Medu i kuorelius. (2x2)

5. Kėik matītē īr ont dongaus
Žibantiu žvaigždeliu,
Tėik lakiuojē ont uorelė
Pilkūju biteliu. (2x2)

6. – Nebūk skūpas, bitininkā,
Sava kaiminelems,
Nusiūsk medaus puo skleinīčē
Kūčiu vakareli. (2x2)

7. Ka pavalgēn vačerelē
Dievū diekavotu
Ēr pėlkūju tū bitieliu
Pruocē apdainoutu. (2x2)

8. Jē kas mēršta ēš krikščiuoniu,
Oždekēt grabnīčē,
Tegol dūšē tor patieka
Ēš nominiu bitiu. (2x2)

Padainava Loukės folkluora ansamblys „Šatrėjė“ aple 2001 metus. Šifrava Ričkutē Milda 2002 m., ansambly tautosakas rinkėnē kuopėjē sauguoma L. Sungailienės asmenėnemē arkivė.

UŽGAVIENIU DAINAS

AŠ UŽGIMIAU UBAGIELIS

Obaga daina

♩ = 132

Aš už-gi-miau u - ba-gie-lis. Ėr už-au-gau pa - var-gie-lis.
ei - ni par svie - ta mels-da - mas, ge - ra - die - jus gar-bin - da - mas.

1. Aš užgimiau ubagielis
Ėr užaugau pavargielis.
Einu par svieta melsdamas,
Geradiejus garbindamas.

2. Kai tik žmuonis sutinku,
Raišti tujaus aš užninku,
Kai tik žmuonis nebemata,
Aš turiu didę sveikata.

3. Su dvėm lazduom pasiremo
Ir buotaga drauge jemu,
Su kuriū šonis išplaku
Kad apninka einont taku.

4. Kepureli toru dailė,
Siūta eš sena kotkailė,
Sermiegelė mona mėnka –
Kėik tik galiu, susilenku.

5. Toro terbū dėdė gaujė –
Pėnkės senas, šešta naujė,
Pėnkės tėrbas pakolėnės,
Vuo šeštuoji ta šėkšnėnė.

6. Dėržā sagtis žėb iš tuola
Kaipu žvaigždės generuola,

Sanarė mona ir tvėrtė –
Galietiu ėr darba dėrbtė.

7. Toro arkli ėr paršeli,
Labā daili vežimielis –
Kad nenuoro piests vākštuiotė,
Galio važiuots pavažiūtė.

8. Su dūna arkli maitinu
Ėr paršieli atkutinu,
Vuo kad paršieli paskerdu,
Gardu šiupini ešverdu.

9. Ont tū labā reibiū pītū
Daugel obagu pakvėito –
Geram, užam, baliavuojem,
Geradiejus minavuojam.

*Padainava Teniukienė-Keratė
Bruonė, gėmusi 1914 m.
Šiauliū apskrėtėis Pakumulšiu
kaimė.
Ožrašė ėr šifrava M. Ričkutė ėr
K. Aponavičiūtė aple
2002 metus.*

UBAGS ONT TILTA SIEDIEJA

Obagės daina

U - bogs ont til - ta sie - die - ja, i - gi - va žu - vi žiū - rie - ja.
Muoz - nā bū - tu su - val - gi - ti, bet ne - ga - liu su - gau - di - ti.

1. Ubags ont tilta siedieja,
I gīva žuvi žiūrēja:
– Muožna būtu suvalgti,
Bet negaliu sugauditi.

2. Nedūk dūnas – sutrupinsiu,
Nedūk miltu – išdulkinsiu.
Dūk lašiniū gera brīza –
Gausi danguj gera vīta.

*Padainiava Martinaitienė
Uona, eš Kelmės rajuona
Laugalė kaima.*

Muosdiedėškė tou patė dainė dainiu tēp:

1. Obags on tēta siediejė,
I marga plekšnė veiziejė:
– Skans, skans, skans, skans
būt valgitė,
Vuo ka negal sugauditė.

2. Nedouk dounas –
sotrupinsio,
Nedouk mēltu – išdulkinsio.
Douk lašeniū gera šmuota –
Gausi dongou to zapluota.

AŠ PER SVIETA KELIAUDAMAS

Daktara vėngra dainelė

Aš per svie - ta ke - liau - damas, štra dra lia lia lia, ve - sas lė - gas gi - di - damas, štra di ra lia lia. Kas no - ri svei - kas bū - ti.
o h o h a h a h a, ir ne - nori grei - tā mir - ti, štra dra lia lia. Tra lia lia lia lia lia lia lia lia lia lia lia lia lia lia lia.

1. Aš per svieta keliaudamas,
Štra dra lia lia lia,
Vėsas lėgas gididamas,
Štra di ra lia lia.

Kas nori sveikas būti,
O ho ha ha ha,
Ir nenori greitā mirti,
Štra dra lia lia.

Tra lia lia lia
Lia lia lia lia
Ra lia lia lia
Ra lia lia.

2. Ein kriaučiukas pro pat longa,
Štra dra lia lia lia,
Šova kolni ir nukonda,
Štra di ra lia lia.

Reikia su šniūro prižišti,
O ho ha ha ha,
Kad niekuomet nenukrėstu,
Štra dra lia lia.

3. Vo berniokams iš tunsūn,
Štra dra lia lia lia,
Gielė kuojas iš kėrkšniū,
Štra di ra lia lia.

Reikia su smala patepti,
O ho ha ha ha,
Daug ko po pečiaus pakepti,
Štra dra lia lia.

4. Mozėkontams iš naktėis,
Štra dra lia lia lia,
Soka ronkas iš petėis,
Štra di ra lia lia.

Doud arielkas su degutu,
O ho ha ha ha,
Pakuol akis neužpota,
Štra dra lia lia.

5. Vo mergeliems nuo darbū,
Štra dra lia lia lia,
Skaud pirštelė iš delnū,
Štra di ra lia lia.

Reikia su medum patepti,
O ho ha ha ha,
Ir saulėkaitoj pakepti,
Štra dra lia lia.

Tra lia lia lia
Lia lia lia lia
Ra lia lia lia
Ra lia lia. (4x2)

*Padainiava Striaupatė Albina,
gėmusi 1919 m. Plungės
rajuonė, gīvenusi Telšiūs.
Ožrašė Lataks Juons, Zvonkutė
Jurgita 1999 m., šifrava
Mickutė Andžela.*

KA ČIGUONS ARKLI MAINA

Cēguona daina

1. Ka čiguons arkli maina,
Vēsē žmuonēs tuoļ sueina,
Liuba liuba a dza dza,
Špic pir riririri ram bam ba. (2x2)
2. Čiguons šali pīpkē traukē,
Dešimt rubliu ronkuon braukē,
Liuba liuba a dza dza,
Špic pir riririri ram bam ba. (2x2)
3. – Prašom, pani, pamainīti
Mona širma kumelītē,
Liuba liuba a dza dza,
Špic pir riririri ram bam ba. (2x2)
4. Ēr imainē arkli sena,
Vākā saka, kad jau stena,
Liuba liuba a dza dza,
Špic pir riririri ram bam ba. (2x2)
5. Veda arkli i stubelē,
Arkliou akis jau pabala,
Liuba liuba a dza dza,
Špic pir riririri ram bam ba. (2x2)
6. Traukiau dalgi ēš pastuogēs,
Veizo – arklis jau nospruogēs,
Liuba liuba a dza dza,
Špic pir riririri ram bam ba. (2x2)

*Padainava Teniukienē-Kerātē
Bruonē, gēmusi 1914 m.
Šiauliū apskrētēis Pakumulšiu
kaimē.
Ožrašē ēr šifrava M. Ričkutē
ēr K. Aponavičiūtē aple
2002 metus.*

EJĒ ŽĪDAS KELELIU

Židieliu daina

1. Ejē žīdas kelelio
So korpole maišelio,
Ak vei kom kom kom,
Vai ta tu ta, bom bom bom. (2x2)
2. Žīdas kepē baronka,
Ronkas šloustē i barzda,
Ak vei kom kom kom,
Vai ta tu ta, bom bom bom. (2x2)
3. Žīdas valgē vištiena,
Mīli pati kas dēina,
Ak vei kom kom kom,
Vai ta tu ta, bom bom bom. (2x2)

*Tou dainē par Užgavienēs
liuob dainioutē palongēškē.*

Kairie – Užgavieniū persirēngielē – Lietovuos kariuomēnēs Vilniaus igulas Karininku ramuovēs folkluora ansamblē „Vilnelē“ dalīvē. Portēgrāpējēs iš ansamble arkīva

GODS PARVEDĖS BAJUORELĖ

Užgavienių persirėngėlių dainelė

Gods par - ve - dės ba - juo - re - lė ėr ai - ra - dės cė - suo - ne - lė.
Ju - cha ju - cha, ju - cha cha, pet - pe - rī - ria ram bam bam,
pet - pe - rī - ria, pet - pe - rī - ria, pet - pe - rī - ria ram bam bam.

1. Gods parvedės bajuorelė
Ėr atradęs cėguonelė,
Jucha jucha, jucha cha,
Petperīria ram bam bam,
Petperīria, petperīria,
Petperīria ram bam bam.

2. Gods išejė rėišutautė,
Goda pati grībū rautė,
Jucha jucha...

3. Gods so dūda dūdavojujė,
Goda pati toncevuojė,
Jucha jucha...

4. Gods kvartūga pajodėna,
Pati grībūs sotropėna,
Jucha jucha...

5. Gods ont leda šliukštiniėjė,
Šonis pėdas oustiniejė,
Jucha jucha...

6. Goda pati mažutelė,
Šuok i akis kãp katelė,
Jucha jucha...

*Padainiava Drakšts Juonis,
68 metu omžiaus, gyv.
Plungės rajuona Šatėikiu
kaimė.
Ožrašė ėr šifrava
Jogminatė Saulė 1994 metās.*

SEKMINIU-JUONĖNIU DAINAS

OI PIEMENIS, PIEMINELEI

Sekminių oliavėms

Oi pie - me - nys, pie - mi - ne - lei, gin - kėt šė - nai, šėn ga - ny - kėt,
šėn kar - ve - lės pa - va - ry - kėt ėc y ža - li žuo - ly - ne - lei,
ėc y bal - ti duo - bi - le - lei. O lio lio liou!

Oi piemenis, pieminelei,
Ginkėt šėnai, šėn ganikėt,
Šėn karvelės pavarikėt.
Čė ĩ žali žuolėnelei,
Čė ĩ balti duobėlelei.
O lio lio liou!

*Padainiava Gaudiešienė -
Barvidatė Uona ėš Mažeikiu ra -
juona Tirkšliū apīlinkiu Užlieknės
kaima. Ožrašīta 1979 - 1980 m.,
šifrava L. Mukatė 1998 m. Sau -
guoma KLF 28, spausdinta KR,
2003, 253.*

OI GINALI, GINALI

Sekminių oliavėms

♩ = 114
Oi gi - na - li, gi - na - li,
kuoks tén di - džiau - sis pėi - mi - na(lis)?
Šėn gink, šėn ga - nyk, šėn bun - dē - lē pa - va - ryk.
O lio lio!

Oi ginali, ginali,
Kuoks ten didžiausias
pėimina(lis)? (2x2)
Šėn gink, šėn ganik,
Šėn bundelė pavarik.
O lio lio!

*Padainiava Ulskatė-Stumburie -
nė leva, gėmusi 1907 m. Ma -
žeikiu rajuona Suovaitiu kaimė.
Ožrašė S. Bialoglovītė, A. Kluo -
va 1980 m., šifrava B. Krasaus -
kātė, V. Baranauskienė. Sau -*

*guoma KLF 22 (38), spausdinta
KR, 2003, 252.*

*S. L. past.: Oliavėmus rėk
dainioutė (olioutė) laukė, atsė -
palaidavos ėr laisvā, platė
lėdont balsa. Teksta, katramė
pašaipė apdainuojems pramė -
gės pėimou, gal posiau ikalbie -
tė - posiau išdainoutė, nepa -
mėrštont pajoukėma intuona -
cėjės, vo jau tas šuksnis „o lio
lio“ tor tuolėj nuaidietė, nuban -
goutė.*

„OLIAVIMAI – Žemaičiuose žinomos Sekminių ir Devintinių pa -
pročius palydinčios melodijos (tokių melodijų užfiksuota apie Ma -
žeikius, Akmenę, Žagarę), kurios pagal jose esantį šuksnį vadina -
mos *oliavimais*. Tai yra apibendrintas pavadinimas, nes šuksniai
gali būti įvairiausi, tačiau kad ir kokie jie bebūtų, būtina turi gar -
sus: -al, -ol, -el: *olialio, oliolio, olelio, oliololio* ir pan. Oliavimai
taip pat gali būti ir be minėtų šuksnių ar specialių garsažodžių arba
šuksnis pridedamas tik pusiau kalbamuoju-pusiau dainuojamuoju
būdu intonuojamo kūrinėlio pabaigoje. [...]

Žemaitijoje išlikę oliavimai – įvairios melodijos su šuksniais,
be jų arba tiesiog garsažodinės melodijos, dažniausiai skirtos
paerzinti pavėlavusius išginti piemenis, todėl jų tematika susiju -
si su pamigėlių apdainavimu, „apkoliojimu“ (žemaičiai pamigėlių
vadina „ginaliu“, „supuvėliu“, „surūgėliu“, „miego kūliu“, „miego
maišu“). [...] Oliavimai artimi improvizuotam, spontaniškam čia
pat kuriamo teksto intonavimui. Ritmas nereguliarus, daug im -
provizacinės laisvės, tačiau pabaigoje išryškėja pastovi oliavi -
mo šuksnio ritminė formulė. (Sungailienė, 2007, 108)

PAAUGA BERŽELIS

Sekminiū-Juonēniū daina

1. Paauga berželis gali lauka,
Paauga žaliasis gali lauka.

2. O kas tau, berželi, pakirs,
pakirs,
O kas tau šakeles surinks,
surinks?

3. Jaunijē bruolelē pakirs, pakirs,
Jaunās seseles surinks,
surinks.

4. Jaunijē bruolelē nekirs, nekirs,
Jaunās seseles nerinks,
nerinks,

5. Baltasis berželis žaliūs, žaliūs,
Jaunijē bruolelē dainiūs, dainiūs.

Padainiava Vitkauskienē-Baranauskātē Stanislava, gēmusi 1923 m., ēr Česnulevičienē-Kasperavičiūtē Stefanējē, gēmusi 1921 metās. Abēdvē bova iš Šiauliū rajuona Bazilijuonu apīlīnkiū.

Šīfrava D. Martinaitienē. Spausdinta PMD, 2002, 31.

S. L. past. Ta daina nier tēkra kalēnduorēnē daina, bet anou dēdlē tink dainioutē par Sekmēnēs, Juonēnēs.

JAUNIMA-MEILĒS DAINAS

KUOKS TĒN LĒNGVUS PAJLSIELIS

Laisvai, banguojāncīai

Kuo-ks tē-n lē-n-gvus pa-(j)ī-l-sie-lis
nau-ja-mē dva-re-lie.

① 2,5 ② 2,6 ③ 2,4 3 5,6 ④ 2 5

1. Kuoks tēn lēngvus pajlsielis
Naujamē dvarelie.

2. Viejas pūtē, svērnas užē,
Balondis burkava.

3. Eisio laukon, paveiziesio,
Kuoks viejēlis pučia –

4. Pučia rītū, pučia pēitū,
Pučia vakarinis.

5. Ar galiesio tou viejēlio
I laivelī siestē?

6. Nesiesk, nesiesk,
mergoželē,
Sodaužisi laivelī.

nuojē. [...] Aš žēnau, kāp anon vestē, aš išlonkstītē jou galio, ka vēina dainiujou. Vo je nelonkstīsī, neišēt ta daina. Ton daina jau rēk išlonkstītē, ton turi tēp lietā dainioutē.

S. L. pastaba: Ta daina īr Mažeikiū krašta dainū daina. Kuožnos gers dainininks liuob ton daina žēnuotē. Kuoks dainininks, jē „Puoilselē“ nemoak „išlingoutē“. Vēinam, kāp Gricienelē liuob sakīs, lēngvīau īr tou daina išlonkoutē, vo jē būs tarieju, tā anēi tor dēdlē klausītēis vedontiuojē, ka išētom prisitaikītē pri anou vedēma, išlingavēma.

VOI ŽINAU ŽINAU

Tempo rubato

① ② ③ ④ ⑤ ⑥

⑦ ⑧ ⑨ ⑩ ⑪ ⑫ ⑬ ⑭ ⑮ ⑯ ⑰ ⑱ ⑲ ⑳ ㉑ ㉒ ㉓ ㉔ ㉕ ㉖ ㉗ ㉘ ㉙ ㉚ ㉛ ㉜ ㉝ ㉞ ㉟ ㊱ ㊲ ㊳ ㊴ ㊵ ㊶ ㊷ ㊸ ㊹ ㊺ ㊻ ㊼ ㊽ ㊾ ㊿

1. Voi žinau žinau,
Tik aš nesakau,
Kur aug mona mergeli,
Kur aug mona jaunuoji. (2x2)

2. Kur aukštas stubas,
Trinitas lubas,
Tēn aug mona mergeli,
Tēn aug mona jaunuoji. (2s2)

3. Kur aukštas stubas,
Eglēnēs lubas,
Sidabrēnē longelē,
Deimantēnē vazuonā. (2x2)

4. Gintara grindis,
Klevēnēs durīs,

Tēn vaikšta mona mergeli
Su auksiniem kurlpelīem.

Padainiava Buividātē Barbuora, gēmosi 1897 m. Kretinguos rajuona Rūdātiū kaimē. Īrašīta 1965 m. Šīfrava L. Juciūtē. Spausdinta BB, 2006, 11.

S. L. pastaba: tou daina pritink dainioutē vīrams kelēs balsās (dvējēs, vo gal ē trējēs). Dainioudamē anēi tor dēdlē klausītē vēns kēta ē vedontiuojē.

AUGA KĪME KLEVELIS

1. Auga kīme klevelis
Labai dailus medelis. (2)

2. Aš kleveli kirsdinsu
(J)Ir laiveli dirbinsu. (2)

3. Plauksu jūros mareles
Pas jaunuosias mergeles. (2)

4. Ir užkila viejelis,
Ir apvuože laiveli. (2)

5. Jau bernelis skensdamas,
Aukštīn rankas keldamas: (2)

6. – Sudievu, mergeli,
Gausi kita berneli, (2)

7. Gausi pīpke rūkanti,
Tabokele traukanti,
Arielke geranti.

8. – Aš pīpkele sukulsu,
Tabokele išbersu,
Arielke išgersu.

Padainiava Druktenienė Elžbiete *ėš Kelmės rajuna Daujuotiu kaima.*

Ožrašė ir šifra R. Aleksiuinė *ėr J. Voverienė* *ėš Vilniaus miesta folkluora ansablė „Jorė“ repertuara. Spausdinta SSK, 2008, 107.*

S. L. pastaba: Ton daina rėk smar *kė* *ėškėlnuotė* *ėr smagė trauktė.*

ĖN MERGELĖ PAR KĖIMIELI

1. Ėn mergelė par kėimieli,
Galva šukoudama,
Žiūr bernielis pruo longieli,
Stainelie būda(mas).

2. – Eikš, mergelė lelijelė,
Kon aš tau sakisio,
(J)Apkabėnės pabučiosio,
(J)Aukša žėida dou(sio).

3. – Eikš, bernieli duobilieli,
Kon aš tau sakisio,

Nutruotijau vainikieli
Par sava vale(lė).

4. – Tava žalus vainikielis
Par jūrelės plaukė,
Vuo ši balta nuosupkelė
Ašarelės brau(kė).

Ožrašita Kretinguos rajunė. Iš Vilniaus miesta fuolkuora ansablė „Šaltinis“ repertuara. Spausdinta SSK, 2008, 115.

ŠIUOJ ŽALIUOJ GĖRELIEJ

1. Šiuoj žaliuoj gėreliej
Slaunė kėrtiejelė,
O kor aš palėksio,
Biedna sėrate(lė)?

2. – Aš tamstai palėksio
Tetošė dvareli,
O pats iškeliausio
I svetė šale(lė).

3. Vo (j)iš poskelelės
Gruomėta rašisio,
Vuo (j)ont gruomėtėlės
Ontraša raši(sio).

4. Ont vēnuos kertelės
Rūtu vainikeli,
Vo ont ontruosės
Auksini žėide(li).

5. Rūtu vainikeli
Skrīneliuoj laikisio,
Vo auksa žėideli
Ont ronku nešiuo(sio).

6. Skrīnelė varstisio,
Vainėka viedinsio,
Auksėni žėideli
Ont ronku nešiuo(sio).

7. Vėina žvaizdie švėisi,
Kėta da švėisesnė,
Vo aušruos žvaizdelė
Iš vėsū švėises(nė).

8. Vėins bernėlis gražos,
Kėtas da gražesnis,
Vo mona bernelis
Iš vėsūm gražes(nis).

Padainiava Kaniavienė-Sabailauskātė Magdalena, 70 metu *ėš Plungės rajuna Medsiediu kaima. Ožrašė D. Šilainitė. 1974 m., šifra J. Razmukātė. Sauguoma LTR 4652(301), LTRF mg. 2347(35), spausdinta LV PI, 1999, 684.*

OI DĪVALIAU MONA

1. Oi dīvaliau mona,
Dīvalaičiau mona,
Rūpestinga šėrdis mona,
Nier kam patiešitė.

2. Natoro tievelė,
Anie muotinelės,
Anie bruolė seserelės
So kou pašnekietė.

(Nukelta i 46 p.)

Stepono Bagdono nuotrauka

(Atkelta iš 45 p.)

3. Šneko so bernelio,
Šneko so jaunoujo,
Vo tēi mona susiedelē
Labā pavīdiejē.

4. Kor vedo stuoviejuom,
Meilingā šnekiejuom,

Tēn pražīda dvē lelējas,
Baltēijē žēidelē.

*Padainiava Telšiū rajuona Lou-
kēs folkluora ansamblis „Šatrē-
jē“, ožrašē ēr šēfrava M. Ričku-
tē aple 2002 metus.*

NEDIELĒS RĪTIELI

1. Nedielēs rītieli
Žiūru pruo longieli,
Diel kuo nežaliouja
Žali žuolinelē.

2. – Diel kuo mon žaliouti,
Žaliam žuolinelio,
Kad monēs nelaista
Rīta vakareli.

3. Ēsu ī svirnieli,
Jimsu viedružieli,
Ēsu aplaistīti
Žalē žuolīneli.

4. Žuolīna laistīsu
Ir Dieva prašīsu,

Kad dievulis douto(m)
Šēlta rudīneli.

5. Kad Dievulis douto(m)
Šēlta rudīneli,
Kad gražiau žalioutu
Žali žuolinelē.

*Padainiava Mizinienē (Tranaus-
kātē) Valerējē, g. 1932 m. Telšiū
apskrētēis Alsiediu valsčiaus
Brievikiu kaimē, givenusi Mažei-
kiu rajuona Seduos apīlīnkiu
Kalniju kaimē. Ožrašē E. Užku-
rātē-Bružienē E. 1996 m. Sau-
guoma KUTRF 1026, KUTR 187,
spausdinta VMTR, 2009, 42.*

ŠVĪSI NAKTIS MĒNESĪNA

1. Švīsi naktis mēnesīna
Graži juoti vandravuo(ti). (2)

2. – Uoj, žirgeli jūdbiereli,
Taisīk kuojas i kele(li), (2)

3. Taisīk kuojas i keleli,
Reiks tau biegti viškele(liu). (2)

4. Kai nubiegsi i dvareli,
Sumušk kuojas i žeme(li). (2)

Mes – kāp ēr mamas: i švētē – so tautēnēs drabuželēs. Rolanda ēr
Vijēs Vainutiu portēgrāpēje

5. (J)Ir išeja paniuleli,
Klausinieja jūdbiere(li): (2)

6. – Uoj, žirgeli jūdbiereli,
Kur palikai bernuže(li)? (2)

7. – Uns palika Vīlniaus miesti
Auksa žīdus beperkans. (2)

8. – Sakīk tīsa, žirguželi,
Kuoks tuo bernelia būde(lis)? (2)

9. – Kuoksai žirgelia garelis,
Tuoksai bernelia būde(lis). (2)

10. Šimta mīliu atabiegau –
Vandens laša neišgieriau
Nei abraka nepajie(diau).

*Padainiava Eitulienē, 47 metu
iš Kelmės rajuona Šaukienu
apīlīnkēs. Užrašē S. Girčios
1935 metās. Spausdinta VLLD,
1989, Nr. 117.*

*Tou patē gaida īr dainioujema
pu vēsa Žemaitējē paplētusi
daina „Žalias guojus birštvinē-
lis“ (žr. dainuos žuodius žemiau).
Ana ligo īr užrašīta Šilutēs
kraštē.*

ŽALIAS GUOJUS BIRŠTVĪNĒLIS

1. Žalias guojus birštvinēlis,
Lonka moni jauns bernēlis,
Lonka moni jauns bernel'.

2. Būtu linksmus vakarēlis,
Kad ateitu jauns bernēlis,
Kad ateitu jauns bernel'

3. Juntu, juntū – jau ateina,
Mon žuodēle nepamaina,
Mon žuodēle nepamain'.

4. Aukštas svērnas, žemas
doris,
Stuov bernēlis be keporēs,
Stuov bernēlis be kepor'.

5. – Uoj, bernēli, kuo tu stuovi,
Ar to monēs nuori, nuori?
Ar to monēs nuori, nuori'?

6. – Jē aš tavēs nenuovietiuo,
Tā pri svērna nestuovietiuo,
Tā pri svērna nestuoviet'.

7. Svērna duris atsēdarē,
Keporelē brink i šali,
Keporelē brink i šal'.

8. Miliekimuos dar labiau,
Sviets turies kalbuos daugiau,
Sviets turies kalbuos daugiau.

PER BERŽĪNELI, PER PUŠĪNELI

① ② ③ ④ ⑤
 ♩ = 72-78
 Per ber-žy-ne - li, per pu-šy-nel',
 a - t - jo - j rai - tū pul - kel'.
 ① 4,6-12 5 ② 4,6,11 7 8 9 10,12
 ③ 7 ④ 2,3,5,6,8,10-12 ⑤ 2-4,8,9

1. Per beržīneli,
Per pušīnel'
Atjoj raitū pulkel'.

2. Sena muociuti
Kīmeli šlav',
Šluodama graudzīai verk'.

3. – Labs rīts, labs vakars,
Sena muociut',
Kan veik mana mergel'?

4. – Tamstas mergeli,
Mana dukreli,
Serga (j)aukštame svirnel'.

5. Aš neisivierīdams
Senuos muociut',
Eisju (j)aš pats lankit'.

6. Dureles vieriau,
Žuodeli tar':
– lšgīk, mana mergel'.

7. – Aš gīt nebģisju,
Tamstas nebūs',
Nie rankeles nedūs'.

8. Aš pakavuosiu
Sava mergel'
Su didžiu gražumel'.

9. Aš padirbdīsiu
Sava mergel'
Zelkuorini gabel'.

10. Zelkuora graba,
Deimanta jak',
Stikliņi antvuožel'.

11. Ka būt matītis
Kuojas, rankel'
Ir skaitījeji veidel'.

12. Matīt kuojeles
Matīt rankel',
Matīt skaitustus veidel'.

13. Aš neužmiršiu
Sava mergel'
Per visa sav' amžel'.

Padainiava Karaziniēnē-Stulgītē Stasē (ved), ģemusī 1915 m. ēr Jakubauskiēnē-Stulgītē Janina, ģemusī 1934 m., ģīvenosēs Raseiniu rajūona Kalnuju apīlinkiu Šauklīū kaimē. Ožrašē E. Vičīns, D. Vičīniēnē, V. Musteikis 1989 metās. Šīf-rava L. Mukātē 2001 m. Sauguoma. LKAG P783(4), spausdinta RKD, 2004, 40.

Mūsa vākā. Portēgrapējē iš „Virvītēs” ansablē arkīva.

VOI JOZI JOZELI

♩ = 72
 Voi Jo-zi Jo-ze-li, ka-mē vēnd-ra-vuo-ji,
 diel kuo to pas mo - ni grīž-tē ne-jat-buo-ji,
 diel kuo to pas mo - ni grīž-tē ne - jat - buo(ji)?

1. Voi Jozi Jozeli,
Kamē vēndravuoji,
Diel kuo to pas moni
Grīžtē nejatbuo(ji)? (2x2)

2. Žadiejai pagrīžtē
Ir moni pajimtē,
Vo dabar nenuori
Žuodelē primintē. (2x2)

3. Kor ta (j)adīna,
Kor ta laimēs dēina,
Kad rūtū darželie
Buovijaus ne vēina? (2x2)

4. Tu rūteliu skīnei,
Aš vainēka pīniau,
Un galvelēs diejau,
Tau pasēžadiejau. (2x2)

5. Atplaukē žūvelē
Rauduonās sparnelēs,

Atjuojē Jozelē
Geltuonās oustelēs. (2x2)

6. Undenelis biega,
Prilēnkē žuodelē,
Prilēnk mona šērdi
Pri jauna Jozelē. (2x2)

7. Sēdabra žēidelis
Rūdijē, rūdijē,
O mona Jozelis
Su kēta deriejē. (2x2)

Padainiava Zubienē-Budrītē Elena, 47 metu iš Plungēs rajūona Plateliū miestelē. Ožrašē J. Dovidātis 1935 metās. Meluodējē šīf-rava A. Žičkiēnē 1997 metās. Sauguoma LTR 658(47), LTRF pl. 176(8).

MARGI DVARAI, MARGI DVARAI

Mar-gi dva-rai, mar-gi dva-rai, dei-man-ta lan-ge-liai-
te-nai y-ra vyš-niū suo-das ir rū-tū dar-že(lis).
// ir rū-tū dar-že(lis).

① 4,6 ② 2,4,6 ③ 3/1 ④ 2-6

1. Margi dvarai, margi dvarai,
Deimanta langelīai –
Tenai īra vīšniū suodas
Ir rūtū darže(lis). (2x2)

2. Ten vaikščiūoja, uliavuoja
Trīs jaunas mergaites,
Puo šī žalūji suodeli,
Puo rūtū darže(lis). (2x2)

3. Ten skrajuoja, ten lakiuoja
Mielīns balandielis,
Tenai plaukiuo, tenai narde
Geltuons karuosie(lis). (2x2)

4. – Mielināsis balandielī,
Žad tavi nušauti,
Geltuonāsis karuosielī,
Žad tavi sugau(ti). (2x2)

5. – Dirbkit, bruolīai, nauja
strielba

Nušaut balandielī,
Dirbkit, sesers, šilkū tinkla
Sugaut karuosie(lī). (2x2)

6. – Mielināsis balandielī,
Vai, kur tu lakiuoji,
Kur nuo manes prie mergeles
Naujienas nešiu(ji)? (2x2)

7. Ir parneše naujienele
Nelabai maluoni,
Kad jau mana mergužele
Už kita iše(na). (2x2)

Padainiava Dapkienē-Armonā-tē Marijuona, gēmusi 1924 metās, gyvenusi Raseiniu rajuona Kaulakiū apīlinkies.

Ožrašē L. Šarkātē, L. Jendenkūtē 2000 metās. Šīfrava L. Sun-gailienē. Spausdinta RKD, 2004, 37.

VUO KAD AŠ JUOJAU

Vuo kad aš juo-jau par ža-li gi-ri,
par-ža-li gi-re-li, par-ža-li gi-re-li, pruo pu-šy-ne-li.

1. Vuo kad aš juojau par žali
giri, (2)
Par žali gireli, par žali gireli,
Pruo pušīneli. (2x2)

2. Vuo ir pamačiau kīmi
mergeli, (2)
Kīmi merguželi, kīmi
merguželi,
Rūtu darželie. (2x2)

3. – Mergīti muna, jaunuoji
muna, (2)
Suskink mun kvietkeli,
Suskink mun kvietkeli
Už kepureles. (2x2)

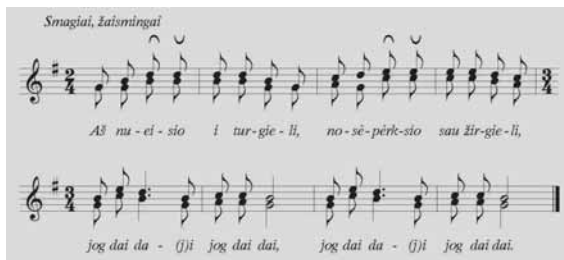
4. – Bernīti muna, jaunāsis
muna, (2)

Naskinsu kvietkeli,
Naskinsu kvietkeli
Už kepureles. (2x2)

5. Vakar karčemuo gierē
su kita. (2)
Su katra tu gierē, su katra
tu gierē,
Tegu ta rieda.

Padainiava Druktenienē-Rībokā-tē Suopējē, gēmusi 1918 m., gīvenusi Šēlalēs rajuona Puoš-kuos apīlinkies. Ožrašē V. Jon-čiātē. 1986 metās. Šīfrava A. Klova. Eš fuolkluora ansam-bliu „VISI“ ēr „Vīdraga“ reper-tuara. Spausdinta SSK, 2008, 154.

AŠ NUEISIO I TURGIELI

Aš nu-ei-sio i tur-gie-li, no-sē-pērk-sio sau žir-gie-li,
jog dai da - (j)ji jog dai dai, jog dai da - (j)ji jog dai dai.

1. Aš nueisio i turgielī,
Nosēpērkisio sau žirgielī,
Jog dai dai, jog dai dai,
Jog dai dai, jog dai dai.

2. Nosēpērkēs joubierielī,
Grīš bernielis iš torgelē,
Jog dai dai...

3. Per laukieli raitas juojē,
Per tēltielī, per lēptielī,
Jog dai dai...

4. Per tēltielī bieģ opelē,
Tam opelie – verpetielis,
Jog dai dai...

5. Tam opelie – verpetielis,
Tam verpetē – šaltinielis,
Jog dai dai...

6. Tēn mergelē lelējelē
Ešsēskalbē sau žlugtieli,
Jog dai dai...

7. – Voi, mergelē lelējelē,
Nedouk ronkas bernužielio,
Jog dai dai...

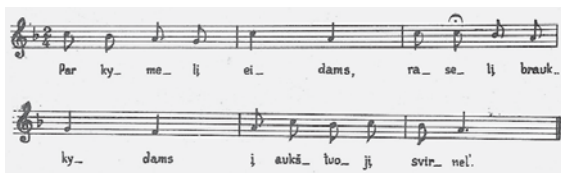
8. Numaus žēida nu ronkelēs,
Paseģs sava joubierielī,
Jog dai dai, jog dai dai,
Jog dai dai, jog dai dai.

9. Voi, mergelē lelējelē,
Nelēnk galva priš bernielī,
Jog dai dai...

10. Nuims tava vainēkieli,
Pašers sava joubierielī,
Jog dai dai...

Padainiava Aklienē Agnē, gē-musi 1932 m., gīvenusi Skou-da rajuona Muosiedē mieste-lie. Ožrašē A. Trapulionītē, E. Nausiedātē 1997 metās. Šīf-rava A. Trapulionītē. Sauguoma SA/M-17.

PAR KĪMELI EIDAMS

1. Par kĭmeli eidams
Raseli braukĭdams
I aukštuoji svirmel'.

2. Dureles pravieriau,
Kuojeles ĩkielĭau –
Besergunti mergel'.

3. Runkeles suspaudĭau,
Žėidelius numaustĭau:
– Ar ĩgĭsi, mergel'?

4. – A gĭsu, a mirsu,
Bat tamstas nebĭsu,
Tamstā ronkas nadous'.

5. Kad mani turiejė,
Kam kitas miliejė,
Kam su kituom kalbie'?

*Daina ožrašĭta Telšĭų rajuna
Varnių miestelĭe.
Spausdinta GLV, 1989, 83.*

SAULELĖ RAUDUONA

1. Saulėlė rauduona,
Vakaras netuolėj,
Laikas eit jau goltė,
Dar mėiga nenuoro. (2x2)

2. Eiso aš ont kalna,
Ont kalna aukštĭausė –
Bene pamatĭso
Sava milimĭausė. (2x2)

3. Kad tik pamatĭso,
Nieka nesakĭsio,
Pri savės vadinso,
Šėrdelė raminsu. (2x2)

4. Ne tėik ĩr ont rūtu
Žaliųj lapieliu,
Kėik ĩr tarp vedom
Meilingų žuodieliu. (2x2)

5. Ne tėik ĩr ont dongaus
Švėisiųj žvaizdeliu,
Kėik ĩr ont svieta
Gražiųj mergeliu. (2x2)

6. Vėina žvaizdie švėisi,
Ontra dar švėisesnė,
Vo aušruos žvaizdelė
Ož vėsas gražesnė. (2x2)

7. Vėina pana graži,
Kėta dā gražesnė,
Vo mona mergelė
Ož vėsas gražesnė. (2x2)

*Padainiava Telšĭų rajuna
Loukės folkluora ansamblis
„Šatrėjė“. Ožrašė ĩr šĭtrava
M. Ričkutė aple 2002 metus.*

SUTRUMPĖNĖMĀ:

KF, KLF – Lietovuos mozėkos ĩ tėtra akademėjės Mozėkėnė folkluora arkĭva garsa ĩrašā.

KTR – Lietovuos mozėkos ĩ tėtra akademėjės Mozėkėnė folkluora arkĭva ronkraštėnė rinkėnė.

KUTRF – Klaipiedas universiteta tautuosakas ronkraštĭna fonuoteka.

KUTR – Klaipiedas universiteta tautuosakas ronkraštĭns.
LKAG – Lietovuos liaudės kultūras cėtra liaudės kūrĭbas garsa arkĭvs.

LTA – Lietoviu tautuosakas arkĭvs.

LTRF – Lietoviu literatūras ĩr tautuosakas instituta ronkraštĭna fonuoteka.

LTR – Lietoviu literatūras ĩr tautuosakas instituta ronkraštĭns.

Mg. – magnetuopuona jousa.

S. L. – Sungailienė Loreta.

SA/M – AŽJK „Samogitia“ Muosiedė ekspedicėjės arkĭvs.

LITERATŪRA:

BB, 2006: *Barbora Buivydaĭtė. Dainų karaliai ir karalienės*, sud. V. Baranauskienė ir V. Zakarienė, Vilnius: Lietuvos muzikos ir teatro akademija.

GLV, 1998: *Gale lauko vienasėdis*, sud. Z. Kelmickaitė, Vilnius: Lietuvos TSR mokslinis metodinis kultūros centras.

KR, 2003: *Kupole rože. Sekminių-Joninių papročiai ir tautosaka*, sud. Nijolė Marcinkevičienė, Loreta Mukaitė, Audronė Vakarinienė. Taikomųjų publikacijų serija *Gyvoji tradicija*, Vilnius: Lietuvos liaudies kultūros centras.

LLD, 2007: *Lietuvių liaudies dainynas*. [T.] 20: Kalendorinių apeigų dainos. [Kn.] 1: Advento-Kalėdų dainos, par. Jurgita Ūsaitytė, melodijas par. Aušra Žičkienė, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas.

LLM, 1999: *Lietuvių liaudies melodijos*, sud. ir par. Jadvyga Čiurlionytė, antrasis pataisytas ir papildytas leidimas (iš Tautosakos darbų, V., 1938), Vilnius: Lietuvos muzikos akademija.

LV PI, 1999: *Plateliai*, red. komis.: V. Mačiekus, V. Milius, K. Misius ir kt., monografijų serija *Lietuvos valsčiai 2*, Vilnius: Versmė.

PMD, 2002: *Pri mergelės dvara*, par. B. Jarošienė, D. Savickienė, Šiauliai, 2002.

RKD, 2004: *Oi ūžkit, gauskit*. Raseinių krašto dainos, žaidimai, rateliai, šokiai, sud. L. Mukaitė-Sungailienė, Vilnius: Lietuvos liaudies kultūros centras, Raseinių rajono kultūros centras.

SDŽ, 1954: *Dainos žemaičių*, surinko ir išleido Simonas Stanevičius, Vilnius: Valstybinė grožinės literatūros leidykla.

SSK, 2008: *Skambiausios festivalio dainos*. Skamba skamba kankliai, dainynėlis, parengė Rytis Ambrazavičius, Vilnius: Vilniaus etninės kultūros centras.

SUNGAILIENĖ, 2007: *Žemaičių muzikinis dialektas: intonaciniai modeliai ir artikuliacija*, Daktaro disertacija, Vilnius: Lietuvos muzikos ir teatro akademija.

VLLD, 1989: *Vilnius lietuvių liaudies dainose*, par. G. Krivickienė-Gustaitytė, Chicago.

VMTR, 2009, *Valerijos Mizinienės tautosakos rinktinė*, sudarė Jonas Bukantis, Lina Petošienė, Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla, 2009.

ŽDM, 2005: *Žemaitijos dainos ir muzika. 1935–1941 metų fonografo įrašai*: 1CD + knyga, par. A. Nakiėnė, R. Žarskienė, Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2005.